دبیر گروه شهرسازی جامعه مهندسان مشاور ایران؛

روزمرگی همدان ره‌آورد نداشتن چشم‌انداز شهری

سپهرغرب، گروه شهر – طاهره ترابی‌مهوش: در گفت‌وگو با دبیرگروه شهرسازی جامعه مهندسان مشاور ایران مشخص شد اگر چشم‌اندازی برای شهر نداشته باشیم با شهری روزمره مواجه خواهیم شد، متأسفانه همدان فاقد این چشم‌انداز است.

برنامه‌ریزی برای یک شهر و مجموعه مدیریت شهری آن امری پیچیده و با سابقه طولانی است، بیش از چندین دهه از نخستین تلاش‌های علمی برای تدوین برنامه‌های شهری در ایران می‌گذرد و این برنامه‌ریزی در گذر زمان دارای تحولات بسیار شده تا به امروز که شیوه‌های نوین برنامه‌ریزی شهری در ایران نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد.

حال آنکه شهر همدان با سابقه درخشان تاریخی جایگاه خاصی در کشور و خصوصاً حوزه غرب ایران به خود اختصاص داده اما برخلاف این جایگاه به اعتقاد بسیاری از مسؤلان و ناظران بیرونی، توسعه این شهر متناسب با توانمندی‌ها و ظرفیت‌های آن صورت نگرفته در حالی که برنامه‌ریزی شهری در همدان سابقه‌ای نزدیک به چهار دهه دارد و تاکنون برنامه‌هایی از جنس طرح‌های جامع تفصیلی و ساختاری راهبردی را تجربه کرده است.

طی یک دهه گذشته موضوع تدوین و ترسیم چشم‌اندازهای شهری از اهمیت بالایی برای برنامه‌ریزان شهری برخوردار شده اما گویی در همدان تنها تلاش مدیران مرتبط با مدیریت شهری در این حوزه آرزوی داشتن چنین طرحی است زیرا اگر خبرهای یک دهه گذشته را در این خصوص بررسی کنید خواهید دید که کارهای انجام‌شده در این زمینه همگی در حد آمال و آرزو است.

بر این اساس با توجه به اهمیت موضوع برآن شدیم تا در این خصوص گفت‌وگویی با صاحب نظر حوزه شهرسازی و برنامه‌ریزی شهری و دبیرگروه شهرسازی جامعه مهندسان مشاور ایران ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید:

سهراب مشهودی با بیان اینکه اصلی‌ترین زیرساخت برای ترسیم چشم انداز هر شهر این است که طبق اسناد ملی تدوین شود، گفت: بدین مفهوم که در بدو امر باید مشخص کنیم جایگاه و وظیفه تعریف‌شده برای شهر در سطح ملی چیست و چه کارهایی باید انجام دهد و به کدام هدف‌ها منتهی شود.

وی با تأکید بر اینکه متأسفانه تا اسفندماه ۱۳۹۹ طرح آمایشی سرزمینی مصوب، به‌عنوان سند بالادستی سند چشم‌انداز شهری نداشتیم اظهار کرد: یازدهم اسفندماه آن سال این طرح مصوب شد و در حال حاضر جایگاه همدان در سطح ملی و اهداف مشخص است.

وی با بیان اینکه سند آمایش سرزمینی عمده‌ترین زیرساختی است که چشم‌انداز شهری را می‌سازد، اذعان کرد: در این چارچوب باید حرکت برای تدوین و ترسیم چشم‌انداز شهری را از پایین‌ترین سطح آغاز کرد بدین مفهوم که شهر چه ظرفیت‌هایی دارد و با درنظر گرفتن این ظرفیت‌ها و موانع پیش رو، چشم‌انداز شهری ساخته شود.

این پیشکسوت شهرسازی ایران ادامه داد: در این فرایند اگر این دو سند ملی و شهری باهم به تلاقی نرسند، شرایط مطلوبی را می‌توان انتظار داشت اما در غیر این صورت ابتدا باید نسبت به اصلاح سند چشم‌انداز در سطح پایین اقدام کرد و در صورت نداشتن راهکار، مکاتبه و مکالمه‌ای با سازمان برنامه و بودجه در سطح ملی انجام داد تا راهکار جدیدی اندیشیده شود.

مشهودی با اشاره به اینکه روش چشم‌انداز شهری از بالا به پایین یعنی مشخص شدن جایگاه ملی شهر و وظایف و اختیارات آن و از پایین به بالا به معنای ظرفیت و محدودیت شهر است ابراز کرد: اگر چشم‌اندازی برای شهر نداشته باشیم با شهری روزمره مواجه خواهیم شد.

وی ادامه داد: با روزمره شدن مدیریت شهری، مدیران نیز با همین روش به دنبال حل قضیه و مشکل روز شهر هستند نه برنامه‌ریزی برای آینده.

دبیر گروه شهرسازی جامعه مهندسان مشاور ایران با ابراز اینکه بدون چشم‌انداز و افق دید برای شهر، روزمرگی بر مدیریت شهری حاکم شده و لطمه جبران‌ناپذیری به شهر وارد می‌کند، گفت: در ترسیم و تدوین این سند، همه اقتضائات و الزامات فرهنگی، اجتماعی، محیط زیستی و اقتصادی شهر باید مورد توجه قرار گیرد.

مشهودی افزود: در نظر بگیرید برای شهری همچون همدان علاوه بر رعایت شاخص‌های عنوان‌شده، به لحاظ داشتن جایگاه تاریخی این ظرفیت را دارد که بتواند به یک شهر تاریخی در سطح ملی بدل شود.

وی با اشاره به خاطره‌ای در خصوص اهمیت تاریخی استان و لزوم توجه به این مقوله گفت: بنده به خاطر دارم یکی از استانداران دوره‌های قبل همدان معتقد بود جایگاه شهر در سطح ملی از یاد رفته بنابراین تلاش می‌کرد تا این مهم را احیا کند. با پیگیری فراوان تیم پاس را به همدان آورد که در پی آن نام استان در کنار تیم پاس بارها از رسانه ملی پخش شد همچنین به‌دنبال ساخت یک ساختمان ۶۰ طبقه بود، متأسفانه گرچه هیچ یک از این کارهای انجام‌شده نتیجه‌ای نداشت اما داشتن این رویکرد از سوی مدیریت استان، خود ستودنی است.

وی ادامه داد: در دوره‌ای نیز شهردار همدان از نگاه آینده‌نگرانه‌ای داشت به نحوی که در دوره مدیریت او چند طرح تأثیرگذار مصوب و یا مقدمات آن آماده شد؛ از دریافت مصوبه شورای عالی معماری و شهری در خصوص بلندمرتبه‌سازی و طرح مسیر گنجنامه و چگونگی برخورد باغات این محوطه گرفته تا به‌روزرسانی طرح تفضیلی اما متأسفانه به یک باره با تصمیم شورا کنار گذاشته شد. شهردار جدید با این دیدگاه که طرح دست و پای او را خواهد بسته هر آنچه انجام شده بود را از مدار ادامه خارج کرد.

این پیشکسوت شهرسازی با اشاره به اینکه با توجه به آنچه گفته شد به‌نظر می‌رسد در شهری همچون همدان باتوجه به ظرفیت دانشگاهی خوش نام موجود، باید از این ظرفیت برای هدایت شورای شهر برای در مسیر قرار گرفتن آن برای داشتن چشم‌انداز شهری بهره برد اظهار کرد: در سطح بین‌المللی طرح‌های آمایش سرزمینی به‌عنوان افق چشم‌انداز ملی ۲۵ ساله تدوین می‌شوند اما چشم‌اندازهای شهری ۱۰ ساله تهیه شده و می‌توان آن را در دو افق پنج ساله اجرایی کرد.

مشهودی با بیان اینکه چشم‌انداز، راهنمایی طرح‌های جامع و تفضیلی در شهرها است، خاطرنشان کرد: بدان معنا که در نبود سند چشم‌انداز شهری امکان تهیه طرح جامع و تفضیلی درست وجود ندارد.

وی افزود: برای شهری همچون همدان پرداختن به دو ظرفیت تاریخی و بازگشت به مرکزیت پیشین این شهر در کشور در تدوین سند چشم‌انداز باید مورد توجه قرار گیرد.

مع‌الوصف با توجه به آنچه گفته شد به‌نظر می‌رسد تنظیم یک چارچوب راهبردی متناسب با اتخاذ تصمیمات حوزه مدیریت شهری، یکپارچه‌سازی اقدامات تمامی دستگاه‌های اجرایی برای اداره شهر و بسترسازی برای تحقق مدیریت یکپارچه شهری، فراهم کردن برنامه عمل شهرداری مبتنی بر رویکرد راهبردی، تحقق اسناد فرادست توسعه شهری، مشخص شدن مقاصد توسعه شهری و تعیین شاخص‌های کلیدی قابل سنجش، دقیق و زمان‌بندی شده برای رسیدن به اهداف، موضوع ویژند (برند) شهری و تأکید بر بهبود جایگاه ملی و بین‌المللی همدان و جایگاه شورای اسلامی شهر برای نقش‌آفرینی مؤثرتر در عرصه برنامه‌ریزی راهبردی توسعه شهر از مهم‌ترین اهداف است که باید در سند چشم‌انداز توسعه شهری شهر همدان مورد تأکید قرار گیرد.

کاربرد پارکلت‌ها در شهرها

سپهرغرب، گروه شهر: تبدیل فضاهای پارک خودروها به مکان‌هایی عمومی به نام پارکلت، یکی از محبوب‌ترین رویکردهای جدید میان شهروندان و مدیران شهری به‌حساب می‌آید؛ چراکه از جنبه‌های مختلف، مزایای بی‌شماری برای شهرنشینی به دنبال دارد.

امروزه افزایش جمعیت در اغلب شهرهای دنیا، مدیران را با کمبود فضا برای توسعه مکان‌های عمومی، به‌ویژه فضاهای سبز، جهت افزایش کیفیت زندگی شهروندان مواجه کرده است. برنامه‌ریزان در سراسر دنیا، عزم خود را جزم کرده‌اند با ارائه نوآوری‌های مختلف، از کمترین فضاهای موجود شهری برای پیوند مردم با محیط‌های اطراف خود و سایر افراد بهره بگیرند و زمینه را برای لذت بردن بیشتر آن‌ها از سکونت در شهرها فراهم بیاورند. یکی از اثربخش‌ترین اقداماتی که تاکنون در این زمینه انجام شده است، نصب پارکلت‌ها با طراحی‌ها و کاربری‌های متفاوت در فضاهای پارک خودروها بوده است، که علاوه بر افزایش فرصت برقراری تعاملات اجتماعی میان شهروندان، به کاهش ترافیک خودرویی و به حداقل رساندن انتشار کربن ناشی از عبور و مرور منجر شده است.

سان‌فرانسیسکوی آمریکا نخستین شهر دنیا بود که به نصب پارکلت‌ها در شهر پرداخت و با رونمایی از مزایای آن، این رویکرد را میان شهرهای سراسر جهان ترویج داد. هلسینکی، پایتخت فنلاند، یکی از شهرهای پیش روی جهان در زمینه نصب پارکلت‌ها به‌حساب می‌آید که مدیران و مردم آن به نصب این فضاهای عمومی در مکان‌های مختلف پرداخته‌اند. در ادامه به معرفی مناسب‌ترین فضاهای نصب پارکلت و مهم‌ترین کاربردهای آن‌ها در پایتخت فنلاند پرداخته می‌شود.

مناطق مسکونی

اغلب پارکلت‌های هلسینکی در مناطق مسکونی و در خیابان‌ها نصب می‌شود که این موقعیت‌های مکانی، فرصت بیشتری را در اختیار شهروندان برای گرد هم آمدن و برقراری ارتباط اجتماعی با یکدیگر فراهم می‌آورد. از سوی دیگر، در خیابان‌های مناطق مسکونی که میزبان پارکلت‌های متعدد است، عبور و مرور وسایل نقلیه موتوری به طور قابل‌توجهی کاهش می‌یابد و همین امر به ایمنی بیشتر عابران پیاده و دوچرخه‌سواران منجر می‌شود.

زمین‌های هموار و شیب‌دار

بسیاری از فروشندگان و صاحبان رستوران‌ها و کافه‌ها به نصب پارکلت‌هایی در مقابل مرکز فعالیت خود می‌پردازند که سطوح مورد استفاده آن‌ها ممکن است هموار یا شیب‌دار باشد. اغلب پارکلت‌هایی که در سطوح شیب‌دار قرار می‌گیرد، به‌صورت دوطبقه یا حتی بیشتر نصب می‌شود تا سطح شیب‌دار زیر پارکلت‌ها ناپدید شود و مانعی برای نشستن کاربران به وجود نیاید.

نصب پارکلت‌ها روی سطوح آسفالتی، چوبی یا پوشیده با فرش

همه پارکلت‌های هلسینکی روی سطوح آسفالتی قرار می‌گیرد؛ بعضی از مراکز تجاری همان آسفالت را به عنوان سطح اصلی پارکلت خود مورد استفاده قرار می‌دهند، حال آن‌که بسیاری نیز کف پارکلت‌های خود را برای راحتی مشتریان یا جذابیت بیشتر با چوب یا فرش می‌پوشانند. سطح چوبی پارکلت‌ها اغلب برای تنظیم ارتفاع محل نشستن کاربران نصب می‌شود و می‌تواند در بخش‌های مختلف از ارتفاع متفاوت برخوردار باشد. جالب است بدانید که رنگ غالب فرش‌های به کار برده شده در پارکلت‌های پایتخت فنلاند سبز است و کمتر از فرش‌هایی به رنگ‌های دیگر برای این فضاهای عمومی استفاده می‌شود.

فضاهایی عمومی برای استراحت مردم

بسیاری از صاحبان مراکز تجاری به نصب پارکلت‌ها در فضاهای مقابل فروشگاه‌های خود می‌پردازند تا امکان استراحت را برای مشتریان فراهم بیاورند. پارکلت‌هایی که به این منظور طراحی می‌شود، میز و صندلی‌هایی چوبی یا فلزی نرم و راحتی را دربرمی‌گیرد تا مشتریان را به استراحت در آن‌ها دعوت کند. نیمکت‌ها و صندلی‌ها در بعضی از این پارکلت‌ها روبه‌روی هم چیده می‌شود که این ویژگی برقراری تعامل میان کاربران را ممکن می‌کند، ضمن این‌که در افزایش گرایش آن‌ها به بازدید از فروشگاه‌ها و در نتیجه رونق اقتصادی آن‌ها نقش مهمی ایفا می‌کند.

حفظ کاربران در مقابل نور خورشید

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های پارکلت‌های هلسینکی، برخورداری از سایبان‌های بسیار گسترده‌ای است که کاربران را از قرار گرفتن زیر اشعه‌های خورشید حفظ می‌کند. علاوه بر این، وجود این سایبان‌ها از طریق کاهش دمای محیط زیرین خود، به حداقل رساندن دمای محیط را به‌دنبال دارد و این امر به سهم خود در کاهش اثرات جزایر گرمایی پایتخت فنلاند بسیار اثربخش بوده است.

گسترش فضاهای سبز و زیبا در سراسر شهر

همان‌طور که پیش از این نیز اشاره شد، طراحی و اندازه پارکلت‌ها با هم متفاوت است و اغلب بر اساس فضایی که قرار است در آن نصب شود، انجام می‌گیرد. بسیاری از پارکلت‌های هلسینکی که در مناطقی با کمترین دسترسی مردم به فضاهای سبز نصب می‌شود، پوشش‌های گیاهی را دربرمی‌گیرد که نه‌تنها از بعد زیباشناسی، بلکه در کاهش انتشار گازهای آلاینده و به حداقل رساندن دمای محیط اثربخش است. نکته جالب توجه در مورد پارکلت‌های سبز هلسینکی این است که بسیاری از صاحبان مراکز کاری به کاشت گیاهان مصنوعی در آن‌ها می‌پردازند تا مسئولیت پرورش گیاهان طبیعی را به عهده نگیرند.

نصب تلویزیون در پارکلت‌ها برای جذب بیشتر کاربران

اگرچه این ویژگی به‌ندرت در پارکلت‌ها قابل مشاهده است، با این حال بسیاری از افرادی که برای جذب مشتری به نصب پارکلت در مقابل محل کسب و کار خود می‌پردازند، از طریق قرار دادن تلویزیون در این فضاهای عمومی کوچک، محبوبیت آن‌ها را میان کاربران افزایش می‌دهند. برخی نیز با نصب آثار هنری مختلف، دوستداران هنر را به تماشای پارکلت‌های محل تجارت خود جذب می‌کنند و از این طریق در رونق اقتصادی خود و محیط اطراف سهیم می‌شوند.

تدابیری برای تأمین امنیت سایبری همزمان با هوشمندسازی شهرها

سپهرغرب، گروه شهر: هوشمندسازی شهرها یکی از مهم‌ترین اولویت‌های امروز مدیران در اغلب نقاط دنیا به حساب می‌آید که با هدف بهبود کیفیت زندگی مردم اجرا می‌شود. افزایش تاب‌آوری شهرهای هوشمند در مقابل حملات سایبری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و باید در هوشمندسازی شهرها مورد توجه قرار گیرد.

مدیران شهرهای مختلف دنیا در تلاش هستند از فناوری‌های هوشمند در تمام جنبه‌های زندگی شهری نظیر زیرساخت‌های حمل‌ونقل، سیستم‌های آب و فاضلاب، تأمین انرژی، ارائه خدمات دولتی و سایر موارد ضروری بهره بگیرند و از این طریق، شرایطی رضایت‌بخش‌تر از قبل برای زندگی ساکنان فراهم آورند. بدیهی است که باوجود بهبود کیفیت زندگی شهری به واسطه بهره‌گیری از فناوری‌های دیجیتالی، امکان حملات سایبری در شهرها رو به افزایش است که این امر می‌تواند اثرات معکوسی بر مناطق و ساکنان آن‌ها به جا بگذارد. بنابراین، برنامه‌ریزان همزمان با پیاده‌سازی رویکردهای هوشمند در شهرها، باید تدابیری نیز برای مبارزه با حملات سایبری ارائه دهند تا به تبعات مثبت در زمینه بهبود کیفیت زندگی شهروندان دست بیابند.

امنیت سایبری از طریق افزایش امنیت دسترسی به داده‌ها و یکپارچه‌سازی آن‌ها، نقش بسیار مهمی در کاهش بحران‌های شهری ایفا می‌کند، با این حال به‌تنهایی نمی‌تواند بسیار اثربخش باشد؛ افزایش تاب‌آوری در مقابل حملات سایبری همزمان با امنیت بیشترین تأثیر را در این زمینه و بهبود ارائه خدمات شهری خواهد داشت. در این رابطه، مدیران باید تدابیری ارائه دهند که به امنیت و افزایش تاب‌آوری شهرها در مقابل حملات سایبری منجر شود. در ادامه به معرفی اثربخش‌ترین تدابیر در این زمینه پرداخته می‌شود.

■ استخدام یک متخصص کاردان برای نظارت بر اجرای تدابیر هوشمندسازی شهرها

یکی از مهم‌ترین و ابتدایی‌ترین اقداماتی که مدیران باید هنگام پیاده‌سازی تدابیر شهر هوشمند اعمال کنند، استخدام فردی متخصص و آگاه به عنوان رهبر است تا بر تمام امور هوشمندسازی شهری نظارت کند. این فرد باید از دانش کامل برای افزایش تاب‌آوری اجتماعی، فیزیکی و اقتصادی مناطق شهری در مقابل تهدیدهای سایبری برخوردار باشد تا با پیش‌بینی تمام احتمالات، مدیران پروژه‌های هوشمند را در پیاده‌سازی اقدامات خود راهنمایی کند. فرد متخصص باید بتواند تمام تجزیه و تحلیل‌ها را در مورد هر پروژه انجام دهد، پاسخگوی پرسش‌های مدیران در مورد پروژه‌ها باشد، عملکرد آژانس‌های درگیر در پروژه‌ها را مورد بررسی قرار دهد و یک استراتژی کارآمد برای رسیدگی به شرایط شهر ارائه دهد.

■ شناسایی تهدیدهای مهم و ارزیابی اثرات احتمالی آن‌ها بر عملکرد سیستم‌های سایبری

شرایط و تاب‌آوری شهرهای مختلف دنیا در مقابل تهدیدهای سایبری بسیار متفاوت است که این امر، ضرورت آگاهی کامل مدیران از وضعیت شهرهای خود هنگام هوشمندسازی آن‌ها را به تصویر می‌کشد. در واقع، همیشه پیاده‌سازی تدابیری که برای افزایش تاب‌آوری یک شهر در مقابل حملات سایبری به‌کار گرفته شده است، نمی‌تواند به طور تضمینی برای سایر شهرها هم کارآمد باشد. به همین دلیل، مدیران ابتدا باید تمام شرایط مناطق شهری خود را تجزیه و تحلیل کنند و به شناسایی تهدیدهای احتمالی برای آن‌ها بپردازند تا در نهایت بتوانند بهترین اقدامات را متناسب با وضعیت شهرهای خود جهت افزایش مقاومت در مقابل حملات سایبری پیاده کنند. به عنوان مثال، وضعیت شهرهایی از جهان که بسیاری از ترددهای آن‌ها از طریق پل‌ها انجام می‌شود بسیار متفاوت با شهرهایی است که ساکنان به عبور و مرور از طریق خیابان‌ها و بزرگراه‌ها می‌پردازند. بنابراین، تدابیر امنیتی در این دو نوع شهر کاملاً متفاوت با یکدیگر است که این امر، ضرورت شناسایی وضعیت شهرها را پیش از هوشمندسازی آن‌ها جهت افزایش تاب‌آوری در مقابل حملات سایبری به تصویر می‌کشد.

■ دسته‌بندی و اولویت‌بندی خدمات مهم

همه شهرهای جهان بر خدمات مهم و اطلاعات حساسی متکی هستند که چنانچه این اطلاعات و خدمات دچار مشکل شود، عملکرد شهر کاملاً مختل می‌شود و این امر به سهم خود می‌تواند کیفیت زندگی ساکنان را به طور قابل توجهی کاهش دهد. برنامه‌ریزان به منظور پیشگیری از وقوع چنین شرایطی باید به طبقه‌بندی و اولویت‌بندی ارائه خدمات خود بپردازند تا آن‌ها را بر اساس نیاز شهروندان و به حداقل رساندن احتمال حملات سایبری در اختیار مردم قرار دهند، ضمن این‌که داشتن توانایی و دانش لازم برای واکنش به‌موقع و مناسب در مقابل بحران‌ها نیز از اهمیت بسزایی برخوردار است. به عنوان مثال، مؤسسه ملی فناوری و استانداردها در ایالات متحده آمریکا منابع بسیار مهم و موثقی شامل «دستورالعمل‌هایی برای طبقه‌بندی امنیتی اطلاعات ملی و سیستم‌های اطلاعاتی» و «چارچوب حفظ زیرساخت‌های مهم در مقابل حملات سایبری» را در اختیار مدیران شهری قرار می‌دهد تا آن‌ها را در تصمیم‌گیری‌های خود برای افزایش امنیت شهرها در مقابل حملات سایبری یاری کند.

■ ارائه اهداف شهری برای افزایش تاب‌آوری در مقابل حملات سایبری

مدیران پس از شناسایی تهدیدها و خدمات مهم، باید رویکردها و اهداف خود را برای افزایش تاب‌آوری شهرها در مقابل حملات سایبری مشخص کنند. در این رابطه، ارائه جزئیات اهداف و شرح آن‌ها می‌تواند در بهبود عملکرد مدیران و دستیابی به تاب‌آوری نهایی نقش مهمی ایفا کند، ضمن این‌که در شفاف‌سازی اقدامات مدیران شهری نزد مردم در این زمینه بسیار اثربخش خواهد بود. این مرحله به مشارکت بیشتر نهادهای غیردولتی در تأمین نیازهای مردم منجر خواهد شد که این امر به سهم خود، تسهیل پیاده‌سازی پروژه‌های دیگر را توسط مدیران در پی خواهد داشت.

■ تعیین منابع مورد نیاز و تعریف نقش‌ها و مسئولیت‌ها

مهم‌ترین اقدامی که در نهایت مدیران باید برای افزایش تاب‌آوری در مقابل حملات سایبری پیاده کنند، بررسی تهدیدها، اولویت‌ها، اهداف و پیامدهای مهم است، ضمن این‌که شناسایی منابع برای دستیابی به شهرهایی تاب‌آور در مقابل حملات سایبری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در این رابطه توجه به مردم، مهارت‌ها، فناوری، سرمایه‌های موجود و تعیین مسئولیت‌ها برای پیاده‌سازی اقدامات لازم بسیار مهم است و می‌تواند فرآیند تاب‌آوری شهرها در مقابل حملات سایبری را تسهیل کند.

■ روتردام، پیشروی شهرهای جهان در تأمین امنیت سایبری

اگرچه مدیران در بسیاری از شهرهای جهان اقدامات هوشمندسازی مناطق را آغاز کرده‌اند و در این زمینه موفق بوده‌اند، با این حال تعداد کمی از آن‌ها تدابیر لازم برای افزایش امنیت در مقابل تهدیدهای سایبری را پیاده کرده‌اند. روتردام یکی از شهرهای پیشروی جهان در زمینه تأمین تاب‌آوری در مقابل حملات سایبری است که مدیران آن به توسعه اولین استراتژی مقابله با این تهدیدها در جهان پرداخته‌اند. در این رویکرد، اهمیت رفاه اقتصادی شهر به‌خوبی آشکار است و در آن، علاوه بر تأمین امنیت سرمایه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، بر همکاری بین بخش‌های خصوصی و عمومی برای دستیابی به اهداف تاب‌آوری درازمدت تأکید شده است. استراتژی روتردام فراتر از رویکردهای قدیمی برای حفظ زیرساخت‌های مهم شهری پیش رفته است و در آن، ترویج نوآوری‌ها برای افزایش امنیت در مقابل حملات سایبری از طریق دعوت مردم، کمپانی‌ها و نهادها به اشتراک دانش خود در این زمینه، بیشتر مورد توجه قرار گرفته شده است.